

טו. מטעם תיקון כלי אסרו להפריש חלה בשבת — מפני שהוא כמתקן דבר שלא הי' מתוקן — ואם שכח להפריש חלה מערב שבת (בחוץ לארץ) — אז ישיר חתיכה, ולמחר (במוצאי שבת) יפריש פרוסה מחתיכה הנשארה (ובשכח להפריש חלה בערב שבת שערב פסח חל להיות בו בשבת, עיין בדינו בסימן תמד ובסימן תקו באורח חיים, ובפתחי תשובה ביורה דעה סימן שכג ובקצור שלחן ערוך סימן קמו סעיף ו). וכמו כן אין מפרישין תרומות ומעשרות בשבת משום מתקן, ואם עבר והפריש תרומה מפירותיו אז אסורים הפירות בהנאה בין לו בין לאחרים עד מוצאי שבת, ובשוגג הם מותרים אפילו לו מיד, ועיין מה שכתבנו בזה בכלל לב סעיף מח ובתקון דוד ושאל טו.

תקון דוד ושאל

הש"ע הנ"ל בסי' שכג ס"ז) ועי' ג"כ חי"א ס טו שכ' אין להביא יין להבדלה בשבת אם לא שא"א להשיג במוצ"ש, ועי' ג"כ שבת קיג. במשנה ומציעין את המטות מלילי שבת לשבת אבל לא וכו' ועי' במג"א סי' שב סק"ו ובתל"ד שם ס"ק ו (ובמשנ"ב שם ס"ק יט) שאפי' משבת לשבת אסור לקפל בגדים (עי' לקמן כלל לח ס"נ בתיקון דוד ושאל שהארכתי בזה) ומשמע שגם בזה אסור אפי' משבת לשבת (מנ"ש פ רנג), ועי' שו"ת לחם שלמה סי' סד—סה ועי' בבדי השלחן שכ' שבימיהם המטה היתה כל היום בלי כלי המטה, ורק לפני השנה הציעו אותם על המטה ובכך הצעת המטה בשבת כשאין רוצה לישן עלי' בשבת הוה הכנה משבת לחול, אבל בזמננו שהכרים וכו' הם מונחים תמיד על המטה וכו' פשיטא שמותר לסדרם יפה ולפרוש מכסה עליהם בשבת שזהו כבוד השבת וכך עושים בכל יום וכו' עי"ש.

טו) ביצה לו: במשנה ולא מגביהין תרומה ומעשר וכו' וכן שבת לד. ספק חשיכה ספק אין חשיכה אין מעשרין את הודאי וכו' ועי' ברמב"ם כג הל' ט—י והל' טו וטעמו מפני שנראה כמתקן דבר שלא הי' מתוקן, ועוד כתב שזה דומה למקדיש אותן הפירות שהפריש (עי' במגיד משנה שם) ועי' תוס' חגיגה ח ד"ה משום וברש"י ביצה לו ד"ה לא נצרכה ועי' ג"כ עירובין לג. במחלוקת רבי ורבנן. — ובמעשר בהמה כ' הרמב"ם בהי"ד שאסור משום גזרה שירשום בסקרא (וכ"כ בבכורות נו: במשנה ושם בגמ' דף נח:) ועי"ש שאם הפריש בשוגג יאכל ממה שהתקין, במזיד — לא יאכל עד מוצ"ש, וב"כ ובין כך תיקן את הפירות, ועי' או"ח שלט ד ובמג"א ס"ק ז—ח, ועי' גם חי"א מד כב ובכ"ש שההיתר להשאיר חתיכה לא נאמר רק בחוץ לארץ, ולא בארץ ישראל, ועי' סי' רסא א ובט"ז ובמג"א ס"ק ג ובזל"א הל' שבת ערך חלה, ועי' ג"כ בסי' רס ב שסמוך לחשיכה צריך ג"כ לשאול „הפרשתם חלה“ שדינו כדין מעשר, ועי' פ"ת יו"ד שכג אות ה, ועי' בש"ע רסא ושם במשנ"ב ס"ק ד בדין ספק בין השמשות ובנתיב חיים